

İlettikleriniz

Anılarımda da “Bilim ve Teknik” Var, Şimdi de

6. sınıftan beri derginizi takip ediyorum. (Aslında "dergimizi" demek geliyor içimden; çünkü artık onu hayatımın bir parçası, vefali ve uzun süreli bir dost, bir ağabeyi, bir kardeş gibi görmeye başladım.) Şu an yaşıyorum 36. Demek ki 24 yıl olmuş. Dile kolay... Hayatımda hiç bir şeyi bu kadar istikrarlı bir şekilde takip etmedim. Esasında benim okuyuculuğum 24 yıl öncesinde başlamış sayılır. Üniversite yıllarımda Ankara'daki Zafer Çarşısı'nın etrafında eski dergi satan işporta sahaf lar bulunuyordu. En büyük zevklerimden biri o sahaf larla giderek Bilim ve Teknik ve Gırgır dergilerinin eski sayılarını toplamaktı. Bildiğiniz gibi Gırgır dergisi de tıpkı Bilim ve Teknik gibi kendi alanında bir ekoldü; ancak, Bilim ve Teknik gibi istikrarlı olamadı, dağıldı. Yani ben dergimizi okumaya başlamadan önceki sayılarının da bir çoğunu aslında okumuştum. Eski sayılarda en çok sevdiğim bölümler "Evde Fizik Deneyleri" ile "Mr. Thompson'un Serüvenleri" idi. Ne şanslıyız ki bu eski sayıları bize DVD olarak verdiniz. Eski sayılar benim için, ya da dergimizi uzun yıllar takip edenler için, yalnızca bilgi verme açısından değil, çocukluk ve gençliğimizin çeşitli yıllarını bize anımsatması bakımından da önemliydi. Sözelimi ben derginin eski bir sayısının kapağına bakınca "Aa bak bu sayının çıktığı yıllarda ben falanca lisede okuyordum; işte falanca kıza aşkıttım" diyoruz. Bu dergi kapakları bizim gibiler için o kadar çok çağrışım yüklü ki...

DVD konusunda sizi biraz da eleştirmeden edemeyeceğim. Bazı sayıların çözünürlüğü çok düşük olmuş; ama hadi bunu anlıyorum diyelim. Ne de olsa teknik bir zorunluluk olabilir. Benim asıl eleştirmek istediğim şu: İnsan, dergisini say-

falarını çevirerek okumaktan hoşlanır. Yani dergi okumak biraz da bir serüvene çıkmaktır. Kimse dergiyi satın almadan önce içinde ne olduğunu bilemez. Sayfaları ağır ağır çevirerek derginin o sayısında keşfe çıkmak ister. Benim dergiyi ilk elime aldığımda yaptığım en son şey "içindekiler" bölümüne bakmaktır. 24 yıllık bir okuyucunuzum, içindekiler bölümüne bir kez bile baktığımı anımsamıyorum. Bence içindekiler bölümü tümüyle kaldırılabilir. Her neyse, bir çok kişi benim gibi düşünmeyebilir. Söylemek istediğim şey DVD ile ilgili idi. DVD'nin tasarımını bütünüyle arama-bulma işlevi üstüne inşa etmişsiniz. Oysa, isteyen kişi, tıpkı dergisini elinde tutuyormuş gibi istediği sayının sayfalarını çevirerek okuyabiliyordu.

Eski bir okuyucu sıfatıyla biraz daha anılarımdan bahsetmeye izin veriniz. 6. sınıfta ablamın yanında kalıyordum. Ablam çok disiplinli biriydi ve beni iyi yetiştirmek istiyordu. Bilim ve Teknik dergisine olan düşkünlüğüm ona aşırı gelmiş olmalıydı ki bir ara bu dergiyi okumamı yasakladı. Bi mukabele ben de gizlice satın aldığım dergileri ders kitaplarının arasına gizleyerek okumaya başladım. Bir de ablamla bir avukat gibi tartıştığımı ve dergiyi savunduğumu anımsıyorum. Dergiyi "Türkiye'nin en ucuz ve kaliteli dergisi, adı üstünde Bilim ve Teknik yahu" diye savunmuştum. Ablam daha sonra kendisi de derginin abonesi oldu. Bugün ablamla bu anılara gülüyoruz.

Lafı uzattığımı biliyorum; ama gene de anlatmadan geçemeyeceğim bir anım daha var. Bu anı yakın bir zamana, 4-5 yıl öncesine ait. Ben ODTÜ Matematik Bölümü'nü bitirdim ve bir süre dersanede çalıştıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığı'nda öğretmen oldum. Beni Ankara'nın ilçelerinden birine atadılar. Ankara'nın bu ilçesinde Bilim ve Teknik bulunmuyordu. Bu bana inanılmaz bir şey

gibi geliyordu. Dergiyi almak için ta Ankara'ya bile gittiğim oldu. (Abone olmaktan çok dergiyi gazete bayından almak her zaman daha çok hoşuma gitmiştir. Gazete bayisine gidip dergileri karıştıranın ayrı bir zevki var bence.) Bunun üzerine gazete bayilerine gidip tartışmaya başladım. Onlara "Bilim ve Teknik geldi mi?" diye sorduğumda "Yok hocam, eskiden geliyordu, şimdi gelmiyor, kimse almıyor, onun yerine falanca dergiyi versek olmaz mı?" diyorlardı. Dedim ki "Bu ilçede Bilim ve Teknik dergisinin bulunmaması sizin için bir ayıptır. Siz dergiyi getirin, ben hepsini alacağım, garanti veriyorum" dedim. Öğrencilere dergiden ödevler verip, gazete bayilerine yolladım. Nitekim bu çabalarım sonuç verdi. Dergiyi getirmeye başladılar. Artık dergiyi bir kaç tane alıp öğrencilerime dağıtıyorum.

Tahmin edeceğimiz gibi eskiden derginin koleksiyonunu yapıyordum; ama öğretmenliğe başladığımdan beri koleksiyonumu bozdum; çünkü okuduğum dergileri hemen bir öğrenciye veriyordum. Aynı şeyi herkese tavsiye ederim. DVD ya da CD'yi Tübitak'ın bir gelenek haline getireceğine ve derginin elektronik versiyonunu ileriki yıllarda da vermeye devam edeceğine, ya da İnternet sitesinden dağıtacağına inanıyorum. Elimizdeki dergileri ve kitapları bencilce sahiplenmek yerine, bir kaç kere okuduktan sonra (çünkü insan sevdiği kitabı bazen birkaç kere okumak ister), çevremizdeki birine vermeyi herkese, özellikle de öğretmenlere, salık veriyorum. Daha da iyisi bu kitap ve dergileri yoksul bölgelerden birindeki okullara yollamaktır. Böylece ülkemizdeki OKUMAZLIK sorununun çözümüne bir katkımız olur.

Her şey için çok teşekkürler sevgili Bilim ve Teknik.

Sinan İpek

Sinan İpek öğretmenimize bu sıcak mektubu için teşekkür ediyoruz. Gerçi başka mektuplara pek yer kalmadı, ama pek çok Bilim ve Teknik tutkununun duyularını ve görüşlerini yansıttığını bildiğimiz için bütünüyle yer verdik. Bilim ve Teknik hangimizin belleğindeki tozlu raflarda duran bir anıyı aydınlatmıyor ki? Arkadaşımız 24 yıl takip edebiliş, hem de birçok sayı sahaf larından arayıp bularak. Örnek bir bağlılık olarak kutuluyoruz. Tabii, dergimizi 40 yıldır tek bir sayısını kaçırmadan izleyen "aile büyüklerimizin" hakkını da yemeden. Bilimin ve teknolojinin ilerleme hızı göz önünde tutulduğunda, aradan bu kadar yılın geçmiş olması, çok eski sayılarımızın "başvuru kaynağı" olma değerini azaltmış bulunuyor. Ama bu sayılar, yalnızca okurumuzun duygu yüklü betimlemesinde dile getirdiği, yaşamımızdaki dönüm noktalarını hatırlatmakla kalmıyor. Aynı zamanda bilim tarihinde bir zaman yolculuğuna da çıkartıyor hepimizi. Bugünkü gelişmelerin ardında yatanları göstererek günümüz biliminin daha iyi anlaşılmasını sağlıyor. Bu DVD'yi bir de daha önce de açıkladığımız gibi, dergimizi Sinan öğretmen ve benzerleri gibi sürekli takip edemeyip belirli bir noktada uzaklaşanları, aileye yeniden dönmeye özendirirken için armağan etmiştik. İşte sahaf ları dolaşmadan aradaki boşluğu kapatmak için bir fırsat!.. Şaka bir yana, kuşku yok ki asıl amacımız, bu bilgi birikimini mümkün olduğu kadar çok okurumuzla paylaşmaktır. Sonuçta da Haziran ve

Temmuz 2006 sayılarımızla bu hazineyi 250.000 okurumuza ve ailelerine hediye etmiş olduk. Elde kalan 15-16.000 kadarını da kitap satış büromuzda olsun, fuarlarda olsun, ya da posta yoluyla olsun elde edememiş olanlara sunuyoruz. Yeri gelmişken üzüldüğümüz bir noktayı da dile getirelim: 39 Yıllık Bilgi Hazinesi'ni okurlarımıza sunarken hatırlayacaksınız, bundan böyle her yılın başında bir önceki yılın sayılarını bir CD olarak vereceğimizi duyurmuştuk. Bunu da yine çağdaş yayıncılığın bir gereği olarak, okurlarımıza her zaman yanlarında taşıyabilecekleri, kesintisiz bir başvuru kaynağı sağlamak amacıyla yapacağımızı söylemiştik. Gelelim, birkaç okurumuzdan eleştiri, hatta suçlama yüklü elektronik postalar aldık. Başka dergiler gibi satışlarımızı arttırmak için promosyon yapıyoruz. Ticari güdülenmeyle hareket ediyorduk. Dergiyi düzenli alanlara haksızlık edip, bir taşla 12 kuş vurmaya yeğlenen "uyanıkları" ödüllendiriyorduk. Kırılmadık; ama savunma hakkımızı da kullanalım. Bir kere dergimizin satışını arttırmak, elbette önde gelen, en doğal isteklerimizden. Satışlarımızdaki, abone sayılarımızdaki bir kaç sayılı bir artış bile elbette bizleri mutlu kıyor. Uykuya bazen neden İstanbul gibi bir dünya metropolünde, bir kültür merkezinde yalnızca 6000 kadar Bilim ve Teknik'in satıldığını kahryla, bazen de dergimizin tirajını 100.000'in üzerine çıkarmanın hülyasıyla dalıyorduk. Ticari kaygılara gelince; bizim yaptığımızı böyle bir

kaygısı olan yapmaz. Yıllık CD'ler vereceğimizi açıkladığımızda daha önce de bizim bindiğimiz dalı keseceğimizi söyleyenler olmuştu. Ama dedik ki, biz hem ailemize, hem de dergimizle sağladığımız içeriğin çekiciliğine, vazgeçilmezliğine güveniyoruz. Biz biliyoruz ki bilimin rehberliğine inanan okurlarımız, öğrenme, bilgilerini artırma açıklarını gidermek için bir yıl bekleyip, "şu arşiv çıksın da hepsini toptan alırım" demeyeceklerdir. Dergimizle yeni tanışanlar, ya da çeşitli nedenlerle bilimle düzenli okurlarımız kadar yakından ilgilenemeyecek durumda olanlar da, varсын, "elimizin altında bulunsun, gerektiğinde yararlanınız" diye yalnızca DVD ya da CD verdiğimiz sayıları alsınlar. Bu kötü bir şey mi? Aralarından en azından bir bölümünü düzenli okurumuz yaparsak, hatta, düzenli olmasa bile gerektiğinde doğru bilgiyi elinin altında bulunmasını sağlayarak fena bir şey mi yapmış oluruz? Her neyse; 39 Yıllık Bilgi Hazinesi DVD'mizin mimarisıyla ilgili yakınmaya gelince: Okurumuz haklı. Biz de istediği gibi herkesin dergimizin sayfalarını DVD'de çevirerek okumalarını isterdik; ama bize dediğine göre bu yöntemle tüm arşivi bir DVD'ye sığdırmak mümkün olmayordu ve bizim de olanaklarımız tek bir DVD'ye yetiyordu. Umarım ileride maliyet ve vakit baskısı gibi sorunları aşabiliriz, okurlarımızın isteklerini daha iyi yanıtlayabiliriz.

Saygılarımla

Raşit Gürdilek